

Fat. 4° 55.

ORDINIS THEOLOGICI
IN ACADEMIA VVITTENBERGENSI
DECANUS,
CASPAR LOESCHERUS,

SS. Theol. Doctor, ejusdemque Prof. Primarius, Consistorii
Eccles. ut & Fac. suæ Senior, nec non Eccles. Pastor,
& Superintend. General.

AD
SOLENNEM
ORATIONEM THEOL.
IN AUDITORIO THEOLOGICO,
DIE XVIII. APRIL. MDCCIX.
AUSCULTANDAM
BONOS QUOSQUE DECENTER INVITAT.

ОКУЛІА ТЕОЛОГІЧІ
ІН АКАДЕМІЯ - АНДРІЯНБЕРЕЗІ
КАСПАР ІОЛОСОФІЯ
СІДІНІНІС
ОРАДІТОРІЙ ТЕОЛОГО
ЕВАНГЕЛІЯ
ЕОСІС ОНОСІ
СА

L. S. P. E. O.

Ullcherrime Paulus, Apostolus,
Timotheum filium suum in
fide Germanum, Episcopum
Ephesinum i. Tim. I, 23. mo-
net: Nemo tuam juventu-
tem contemnat. Cap. IV, 12. Admonitio hæc
multa in se notatu digna continet. Loquitur
de juventute, quæ non una, sed duplex est. Alia
annorum & vîtae; alia vero donorum, & sapien-
tiae. Prior significatio eos dicit juvenes, qui ad
plenam ætatis virilis florem nondum pervene-
runt, qualis erat ille, qui sindone amictus Jesum
sequebatur, cum eundem hostes captum abdu-
cerent. Marc. XIV, 51. Nec non filius viduæ
Nainiticæ. Luc. VII, 14. Posterior istos notat,

A 2

qui

qui minus sapiunt, aut imprudenter agunt.
Qualis erat Nabal. i. Sam. XXV, 25. *Nomen ejus
erat Nabal, & penes eum stultitia.* De qua juven-
tute Paulus i. Cor. XIV, 20. scite scribit: *Fratres,
ne estote pueri (aut juvenes) prudentia, sed ma-
litia infantes, prudentia vero adulti estote.* Si-
militer de hac re loquitur Eph. IV, 13. 14. *Donec
perveniamus nos omnes in unitatem fidei &
agnitionis filii Dei, in virum adultum, ad mensu-
ram plenam staturam Christi: Ut non simus am-
plius pueri (juvenes) qui fluctuamus & circum-
feramur quovis vento doctrinae, in hominum a-
lea per veteratoriam ad artificiose fallendum
versutiam.* Unde Salomo de pueris aut juve-
nibus loquens, eos ut imprudentes sistit, ideo-
que eosdem docet, *addandum fatuam astutiam,
puero scientiam & solertiam,* quo puer & juve-
nis caret. Prov. I, 4. Unde etiam Esaias III, 4. *saga-
citatem senibus tribuit.* Et quemadmodum pueri
centum annorum dantur; Es. LXV, 20. ita non
raro juvenes quoque tot annorum reperiuntur.
Stultorum enim plena sunt omnia. Verum hu-
jus generis juventutem Apostolus nequaquam
intelligit, sed potius priorem. Erat enim Ti-
motheus

sup

motheus in juvenili adhuc ætate constitutus,
recte tamen & sufficienter informatus ab abia,
Loide, & a matre Eunice, in primis autem ab
ipso Paulo. 2. Tim. I, 13. c. III, 10. 14. Didicerat
etiam Scripturam ab infantia v. 15. Unde jam
sapienter factus cum Präceptor suo, Paulo,
gloriari poterat: *Cum essem infans, ut infans
loquebar, ut infans sapiebam, ut infans ratio-
cinabar: Postquam autem factus sum vir, ut
inutilia sustuli, quæ infantis erant.* 1. Cor. XIII, II.
Idque ipsemet Magister ejus, Paulus, ex multis
examinibus, variisque actionibus percepserat.
Quare eum, utpote satis eruditum & idoneum.
Incolis Cretæ, Christianis, Episcopum consti-
tuerat. Quemadmodum vero Paulus Erudi-
tionem & prudentiam Timothei intime, opti-
meque cognoverat, ita non minus noverat, quo-
modo mundus erga Ecclesiæ ministros, quan-
quam pios, modestos, eruditos & prudentes sit
animatus. Didicerat ex Scriptura, quanta in-
fania atque malitia insignem Prophetam, Elisam,
tractaverint pueri e Bethel, clamantes: *adscende
calve, adscende calve!* 2. Reg. II, 23. Legerat,
quid Lothro, Concionatori justitiæ, Sodomi acci-

A 3

derat:

derat: Clamabant enim Sodomitæ: *Hic unus*
venit ad hospitandum, & judicem inde sinenter
agit; nunc plus tibi, quam illis faciemus mali:
institeruntque in virum illum, in Lothum, valde,
& accesserunt, ut effringerent januam. Gen. XIX,
9. Habebat firmiter in sua memoria, quid pa-
tiendum fuerit Prophetis & reliquis justi-
tiae sacerdotibus. Alii, scribit, ludibria & fla-
gella sunt experti, insuper & vincula & carce-
rem. Lapidati sunt, dissecti sunt, tentati sunt,
gladio cæsi, mortui sunt, oberraverunt cum ovil-
lis & caprinis pellibus, destituti, afflitti, male ha-
biti. Quibus indignus erat mundus, in desertis
errantes, & montibus ac speluncis & cavernis
terræ. Ebr. XI, 36. 37. 38. Neque ignorabat, qua-
les se Hierosolymitani, qui primi in Religione
esse volebant, & debebant, erga Doctores suos
se gesserant, de quibus Christus, Matth. XXIII,
34. *Ego mitto ad vos Prophetas, & Sapientes,*
& Scribas, & ex ipsis nonnullos interimetis &
crucifigetis: Ex ipsis nonnullos flagellabitis in
conventibus vestris, & persequemini oppidatim.
Contumax nimis mundus in contemnendis
& persequendis servis Dei est. Nam non pauci

151b

A

Ser-

*Servos Domini prehensos contumeliis afficiunt,
quin imo crudeliter trucidant.* Matth. XXII, 6.
Scribebat itaque Paulus ex propria experientia:
*Spectaculum facti sumus mundo, & Angelis, &
hominibus.* Nos stulti propter Christum, vos
autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos au-
tem validi: vos gloriosi, nos ignominiosi. i. Cor.
IV, 9. 10. Expertus id erat Athenis, ubi saluber-
rima quæque docens, spermologus appellabatur,
imo etiam sannis excipiebatur. Act. XVII, 18. 32.
Hac ipsa experientia edoctus non poterat non
Timotheum monere, ne, si contumeliis, & inju-
riis expositus fuerit, animo laberetur, sed eos gra-
ta mente perferret, Deoque vindictam deferret.
At vero præter hoc idem Apostolus tacite vole-
bat Timotheum docere, ne ipse se talem in mu-
nere sacrò gereret, qui & juventutem suam, &
ignorantiam, & metum, & imprudentiam, & ini-
pietatem, incaute, ut forex, proderet. Necessaria
profecto & saluberrima admonitio. Sunt enim
Ecclesiæ ministri æque, ut alii, infirmi homines,
facileque cespitare in multis possunt. At vero,
cum aliis præire, aliis prælucere, alios docere,
alios ducere debeant, curandum ipsis est, ne de-

vii suos seducant: ne ut tenebrarum filii suos in
tenebras præcipitent: ne ipsi non satis erudit
suos & male & erronee, & imperfecte informent:
ne veram viam ignorantes, tanquam cœci coe-
cosducant, ut utrosque in foveam cadere oport-
teat. Requiritur ergo ab idoneo Ecclesiæ mini-
stro, ut sit *aptus ad docendum*. 1. Tim. III, 2. 2. Tim.
II, 24. Quomodo vero aptus esse poterit, si ea
aut non, aut minus recte didicerit, quæ docenda
sunt. Si deficit hac in parte, mirum non est,
si contemnatur. Requiritur ab eodem, ut *con-
tradicentes possit convincere*. Tit. I, 9. At vero,
si hoc in negotio se minus aptum ostendit, fieri
vix poterit, ut non contemnetur. Paucis verbis
sed multis doctrinæ hæc ipse Paulus est comple-
xus ad Titum c. I. 7. 8. 9. scribens: *Oportet Epi-
scopum inculpatum esse, tanquam Dei dispensa-
torem, non sibi pertinaciter placentem, non ira-
cundum, non vinosum, non percussorem, non tur-
pem questum facientem: Sed hospitalem, bono-
rum amantem, temperantem, justum, pium, con-
tinentem: tenacem fidelis illius sermonis, qui ad
doctrinam facit, ut possit exhortari doctrina
sua, & contradicentes convincere.* Hæc omnia
ad

ad idoneum Ecclesiæ ministrum constituendum
requiruntur. Qvod si in unico duntaxat deficit,
contemptui est expositus. Quid si vero in multis?
Quid si in omnibus? Non deerit mundus, qui
ea observet, ministrumque ideo contemnet.
Cavere igitur sedulo debent omnes, qui aut mi-
nisterium ambient, aut in eodem versantur, ne
in ulla parte deficiant. Id si sunt consecuti, non
oberit illis ætas, non juventus, non statura nimis
parva, non forma non satis elegans, non alia,
quæ quasi extranea sunt, & proprie ad Ecclesiæ
ministrum intime constituendum non requirun-
tur. Atque hæc præfanda erant propter *Can-*
didatum nostrum, virum admodum Reveren-
dum atque Præcellentissimum, Dr. M. GUIL-
LIELMUM VVILCKIUM, Memela Borus-
sum, hactenus Facultatis Philosophicæ apud nos
Adjunctum, nunc vero vocatum Ecclesiæ Pa-
rochialis Memelensis Ministrum. Turbare ali-
quem posset ætas ejus non adeo magna; verum
licebit hic admonere omnes, qui hæc legunt:
nolite contemnere ejus juventutem. Nam præ-
terea, qvod ea sufficiens sit ad munus recte ex-
pediendum, accedit insignis ejus eruditio, quæ

B

nobis

nobis ignota non est, & quam quotidie augere,
& magis magisque ornare satagit. Quem, ut Le-
ctor Benevolus eo plenius cognoscere queat, age,
referam paucis, sed veris verbis, quid de ejus or-
tu, vita, informatione, studiis & actionibus co-
gnosci mieretur. Natus enim irum is est Memelæ
in Borussia A. C. M DCLXXXIII. die i. Januarii,
Patre, *Dabide Wilckio*, Senatore in urbe Memel-
ensi & Camerario, Matre *Catharina Murraya*,
quæ ratione lineaæ maternæ Theologis celeber-
rimis in Acad. Regiomont. videl. *Joh. Behmio*,
& *Cœlestino Mislenæ*, vinculo affinitatis conjun-
cta fuit. Utique hi Parentes per Dei gratiam
adhuc superstites sunt. Cum paulatim adole-
visset, filium hunc primo informationi privati
præceptoris, Domini *Joh. Georgii Titii*, jam Pa-
storis Primarii Lappinensis, & Affinis nostratis
Charissimi, tradiderunt, cui ea pleraque, quæ in
lingua latina didicit, se debere grata mente fate-
tur. Postea cum hic officio sacerdotali admo-
veretur A. 1699. Parentes filium suum Regio-
montum miserunt, ut Scholam Palæopolita-
nam frequentaret, in qua per annum substitit, ac
a Præceptoribus, *M. Daniele Martini*, Rectore
et doct. *Joh. Jacobo Grotius*,
jam

jam pie defuncto, *M. Michaele Stobeo*, Pro-Rector, & *Davide Lichtenbergio*, fideliter institutus fuit. A. 1700. m. Februarii e Schola a Praeceptoribus non sine benedictione dimissus, eidem valedixit, & ex templo albo studiosorum in Acad. Regiomontana, Rector Acad. Theologo celeberrimo, *Friderico Deutschio*, eo tempore Theol. Prof. Secund. & Eccles. Læbenicensis Pastor Consistoriique Sambiensis Assessore, jam vero Theol. Prof. Primar. & S. R. M. in Prussia a Concionibus Aulic. Primariis, insertus, & in numerum civium Academ. receptus est. In studio Philosophico sequentes in Acad. Regiom. habuit Praeceptores, videlicet. *Georgium Thegen*, Phil. Pract. Professorem, B. *Andream Hedionem*, Log. & Metaph. Profess. *Paul. Rabium* t.t. Græcæ Lingvæ Profess. jam Log. & Metaph. *Davide Blæsingium*, Mathematum Profess. *Michaëlem Schreiberum*, Eloquent. Profess. *Joh. Ernest. Segers* t.t. Alumn. Regior. & Commun. Convictor. Inspect. Secundar. jam vero Phys. Prof. B. *M. Reinholdum Stürmerum*, postea Eccles. Cathedralis Diaconum, quorum ductu universam absolvit Philosophiam. In Theologicis

B 2

au-

audivit præcipue *Godofredum Wegnerum* & *Paulum Pomian. Pesarobium*, Doctores Theologos, & in Academia Regiomontana Professores Publicos celeberrimos. D. *Pesarovii* convitatu per aliquot annos usus, ac privatissimæ ejus informationi a Parentibus concreditus fuit. Cujus in docendo fidelitatem, & amorem erga se singularem, non potest satis prædicare, & celebrare. Aliqvties in ea Academia disputavit. Ac primo qvidem sequentes disputaciones Philosophicas publice defendit. Primam sub Præsidio *Pauli Rabii*, Log. & Met. Prof. Publ. de naturali sciendi desiderio, ex canonе Aristotelis Lib. I. Metaph. c. l. Omnes homines natura scire desiderant. Secundam sub Præsidio *M. Georgii Keberi*, de Prærogativa Philosophiæ peripateticæ præ reliquis. Tertiam denique Præside fratre charissimo, eoque natu majore, *M. Davide Wilckio*, de vario Jurandi ritu. Binas ex Theologicis respondendo tuitus est disputaciones, Præside *D. Paul. Pomian. Pesarovio*. Videl. de Baptismo ab hæretico administrato, ut & de Festo Corporis Christi, (germanice von Frohnliechnamß-Fest) contra Pontificios, quam utramque

que proprio marte conscripsit, ea industria & successu, ut nec unicum Præses verbum addiderit. A. M DCCV. m. Junio iter, ut peregrinas Academias perlustraret, suscepit. VVittebergam ad nos delatus summos statim in Philosoph. honores eo adhuc mense, quo huc venit, diribitore *B. Michaelis Strauchio*, Mathem. Super. Prof. consecutus est. Prima ejus cura posthac fuit, cum huc venisset Theologorum collegia sedulo frequentare. Hinc lectionibus *Publ. quoque meis* sedulo interfuit. Summe Rev. *D. Neumannum*, cuius etiam vietu per aliquot annos usus est, & publice & privatim legentem audivit, ejusdemque prolixum erga se affectum, & plurima beneficia per omne vitæ spatium se gratissimamente conservaturum esse, profitetur. Scholas *Wernsdorffianas* itidem frequentavit tum Publicas tum Privatas, ex quibus etiam multa sibi salutaria didicit. Unus vix præterlapsus erat mensis, ex quo summos in Philosoph. honores obtinuerat, cum absq; mora, uti in hac Acad. raro fieri solet, Præside Polyhistore incomparabili *B. Conr. Sam. Schurtz fleischio*, de Purpura varia, speciatim regia, disputaret, quam disputationem

B 3

pau-

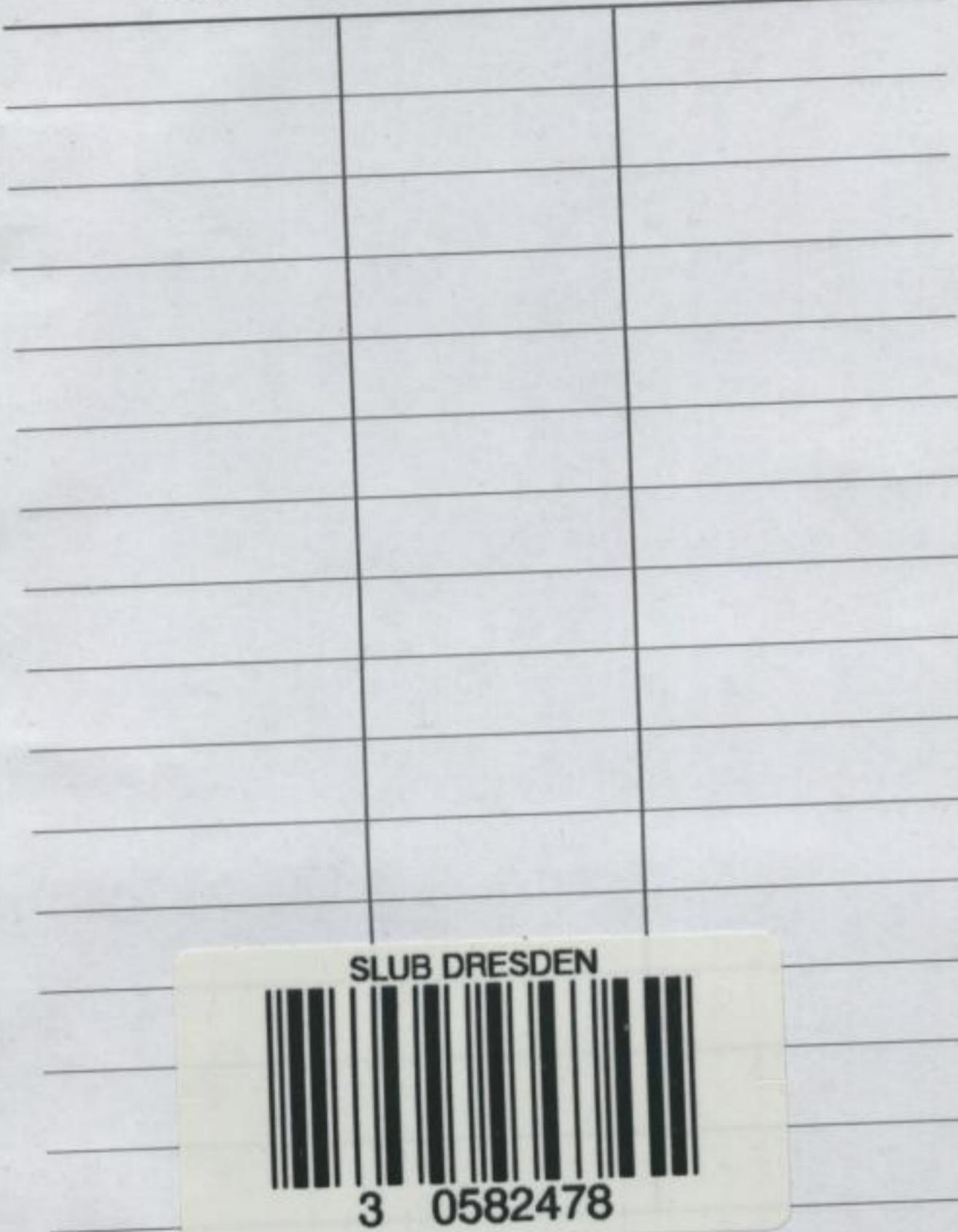
paulo post sequebantur binæ, quas ipse Præses in
Auditorio Minore habuit, de Asphaltite s. mari
falso, occasione dicti Gen. XIV, 3. A. MDCCVI.
Et deinde iterum bis cathedram concendit su-
periorem, atq; de Calceis Christi ad loc. Matth.
III, ii. duas defendit disputationes. Eodem anno,
consentiente Ampliss. Facult. Philosoph. a B. C.S.
Schurtzfleischio eo tempore Decano, primo
Decanatus illius mense, inter Adjunctos Facult.
Philosoph. receptus est. Quem locum disputa-
tione solenni de Sponsoribus in baptismo Vete-
ris Ecclesiæ, in Auditorio Majori vindicavit.
Ceterum binas quoque recitavit Orationes, u-
nam funebrem in obitum B. D. Gottlobii Fride-
rici Seligmanni, Concionatoris Aulici Supremi
& Consiliarii Ecclesiastici, in Auditorio Theolo-
gico. Cujus singulares dotes in Summo Reve-
rendo Pippingio nobis tandem felicissime resti-
tutas esse maximopere lætamur. Alteram
cum *Serenissimus Borussorum Rex, Fridericus,*
cum Serenissima Duce ac Domina, *Sophia*
Ludovica, ex Domo Mecklenburgica Propagi-
nis Sverinensis nata, nuptias auspicatissime cele-
braret, quæ oratio in templo arci conjuncto so-
len-

lenni rītu dicta fuit. Nec semel, sed sāpius cum Auditorum fructu, quin & Principum assensu, concionatus est, variasque in Academia nostra Studiosis Scholas aperuit, quas diligenter frequentarunt. Illud vero præ cæteris gaudet, se nunquam in Academiis coram Magistratu, aut reum, aut auctorem, aut testem oculatum, aut sub alio habitu stetisse. Tractatum præterea conscripsit Theologicum, sistentem in synopsi errores Christiani Democriti, quos confutavit solide omnes, qui tractatus brevi, si Deus voluerit, in lucem prodibit. Deniq; singulari divini Numinis providentia accidit, ut ante aliquot hebdomadas, præter suam spem & exspectationem, ad subeundum munus Diaconi in templo Parochiali urbis Memelensis, consentientibus omnium collegiorum civiumque suffragiis, rite vocaretur. Quam vocationem, cum legitima & divina sit, salva conscientia renuere, aut recusare noluit, sed, uti decet, in nomine SS. Trinitatis eandem amplexus est. Antequam vero hinc discederet, modeste petiit a nostro Theolog. ordine, ut gradum titulumque SS. Theolog. *Licentiati* sibi conferre benevole velit. Ordo
igi-

igitur noster, cum præsertim pie sancteque pro-
miserit, quod industriam huc usque in studiis
Theologicis præstitam fideliter diligenterque
continuare, gloriam DEI ubique promovere,
& ne latum quidem ungvem ab orthodoxa
veritate, Libris nostrarum Ecclesiarum Symbo-
licis, & fidei analogia recedere velit, deside-
rio ejus satisfacere constituit. Eum igitur in
finem, cras DEO clementer adjuvante in Au-
ditorio Majori inauguralem dicet Orationem,
eaque finita, cætera etiam specimina, legen-
do, concionando, & disputando expediet.
Orationem autem, ut Magnif. Acad. Pro-
Rector, Patresque Academiæ conscripti, nec
non Celeberrimi omnium Facultatum Docto-
res & Licentiati, admodum Rev. Ecclesiæ Mi-
nistri, ut & Præcell. Domini Adjuncti, cum
universa Nobilissimorum Studiosorum corona,
benevole & frequenter audire velint, Ordo
noster cum Candidato pl. Reverendo per me
modeste & diligenter rogat. Prop. Publ. in
Acad. VVitt. Dominica Misericordias Domini.
A. E. C. M DCC IX.

VITEMBERGÆ, PRELO GERDESIANO.

Datum der Entleihung bitte hier einstempeln!

b7A 955

